Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scînteia pionierului

SÎNT GATA ÎNTOTDEAUNA

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul XV nr. 49 (989) ★ miercuri 9 decembrie 1964 ★ 8 pag. 30 bani

COPIII DE PE Motru

În noul oraș Motru, reporterul se plimba nedumerit, neștiind încotro să se îndrepte mai întîi. În jur, basculante, excavatoare, constructori care vorbesc tare cu macaragii, mașini multe, mineri cu caschetele lor tradiționale. Mă gîndesc că aici n-are nimeni timp să te observe. Dar imediat îmi dau seama că m-am înșelat. Cineva — un băiat de-o șchioapă care, din cauza luminii puternice a închis un ochi ferindu-și-l de soare — mă privește. M-a văzut că l-am zărit și rîde prietenește.

— Ce faceți pe aici?

— Mă plimb! Dar tu?

— Și eu mă plimb. Eu mă plimb în fiecare zi pe aici.

— Foarte bine! Nu vrei să ne plimbăm împreună?

— Ba da.

Așa că acum un reporter și un copil colindă prin orașul Motru. Reporterul notează pe prima filă a bloc-notes-ului: noiembrie 1964. Motru. Oraș miner pe Valea Motrului, înconjurat de văile Horăști și Valea Cireșului. Într-un fel, este cronica zilelor în care se pune temelia încă unui oraș in țara noastră. Și asta nu-i puțin lucru!

— Cum ziceai că te cheamă?

— Stănilă Nicușor.

— Cunoști bine locurile astea. Ești de pe aici, nu?

— Locurile le cunosc. Dar nu-s de pe aici. Eu sînt de la Uricani, dacă știți. Tata-i miner la Valea Cireșului, iar eu sînt în clasa-ntiia B la Ploștina, aici, aproape.

— Da' ia spune-mi, Nicușor, ce-i cu Valea Cireșului? E o mină?

— Tata mi-a spus că aici sînt trei exploatări miniere: Leorda, Horăști și Valea Cireșului. El lucrează la Valea Cireșului.

În momentul acela a trebuit să-mi feresc ghidul pentru că o basculantă trecea foarte aproape de noi. Și pentru că școala nu era departe, am pornit cu Nicușor într-acolo.

Într-o clasă cîțiva pionieri pregăteau un program de brigadă, pe care urmau să-l susțină la căminul cultural în prezența a 300 de părinți. Munteanu Mihai și Florea Mihail din clasa a VIII-a A cîntau la acordeon. După ei, o fată, Alb Anica, din clasa a VIII-a B, a cîntat cîteva cîntece din Ardeal (de la tovarășul director al școlii am aflat că Anica e de prin părțile Clujului, de lîngă Huedin).

— Dar cu învățătura cum stați? — m-am adresat președintei unității, Dreiculescu Constanța.

— Cum altfel decît bine! Sînt foarte mulți copii buni, silitori la noi în școală. Notele bune sînt prietenele noastre și ceea ce vreau să vă mai spun este că, deși ne cunoaștem de puțin timp — cei mai... vechi veniți aici au împlinit doi ani — trebuie să știți că sîntem buni prieteni și că ne înțelegem foarte bine. E tare bine să vii cu părinții într-o localitate unde totul este nou: și orașul, și oamenii. În aceste locuri, nu știu, dar eu am sentimentul că ne înălțăm o dată cu noile construcții. Și asta e tare frumos.

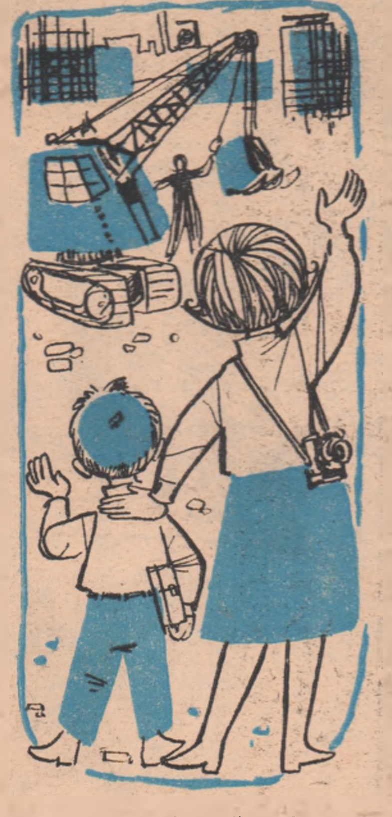
★

La Trustul Regional de Construcții Oltenia, împreună cu Nicușor, am făcut cunoștință cu tovarășul inginer-șef adjunct al șantierului, Boia Păun. Nicușor s-a dus curios spre desenele colorate de pe perete, care reprezentau scheme ale prezentelor și viitoarelor blocuri din Motru. Ba, la un moment dat, a fost foarte bucuros găsindu-și acolo blocul în care locuiește: Blocul C 3, scara III, ap. 14.

Pentru ca să înțelegem mai bine despre ce este vorba, despre felul cum va arăta orașul Motru, tovarășul Boia a scos o foaie de calc pe care erau desenate toate blocurile primului microraion ce se construiește acum.

Cele 26 de blocuri erau prezente pe hîrtia de calc, colorate, cu spații verzi între ele, cu cinematograful cu cele 500 de locuri, cu noua și frumoasa școală medie. Microraionul I va totaliza 2 500 apartamente, un complex comercial, un punct comercial.

Mă uitam la Nicușor, care sta aplecat peste hîrtia de calc cu coatele pe masă, atent la ceea

ce ne spunea tovarășul inginer. Nu știu ce și cît înțelegea el din cele spuse. Avea o cută săpată adînc între sprîncene. Se gîndea oare că și tatăl lui este unul dintre primii mineri veniți aici, la Motru? Bănuia oare că mă gîndesc la el cu drag, că încerc să mi-l imaginez mare, cînd orașul Motru va fi trecut și pe hărțile din cărțile voastre de geografie?

E. SKIBINSKY

Desene: **PUIU MANU**

Desen: **G. BURSCHI**

CUM NE COMPORTĂM

● Colegi și „colegi"

● Folosesc cuiva poreclele?

Coleg. Iată un cuvînt nelipsit din vocabularul fiecărui școlar. Colegul e omul de lîngă tine, cu care împarți zilnic atîtea bucurii și izbînzi. Te cunoaște și îl cunoști, adesea vă înțelegeți numai dintr-o privire. Peste ani, după terminarea școlii, ce poate fi mai emoționant decît să te întîlnești cu el? E ca și cum te-ai reintîlni cu propria-ți copilărie! Între colegi trebuie să domnească un sentiment de stimă, de prețuire reciprocă. Colegul este primul om care te felicită pentru un succes; e însă și cel dintîi care-ți atrage atenția asupra unei abateri. Și așa începe adevărata prietenie...

Totuși, se pare că mai există elevi cărora cuvîntul „coleg" nu le spune mare lucru. Iată ce ne povestește pionierul CREȚU MIHAI din clasa a VII-a B, de la Școala medie Hîrlău, regiunea Iași:

„Am citit în „Scînteia pionierului" despre un băiat, CHIRIȚĂ NELU, căruia i-a venit foarte greu să-și recunoască greșelile. Noi însă avem unul care nu și le recunoaște de loc: HORODINCĂ GHEORGHE. Dar poate că e vorba de o greșeală mică, neînsemnată, care poate fi trecută cu vederea? Îi rog pe cititori să răspundă. Eu voi arăta cum stau lucrurile.

Iată, e recreație. Pionierii din clasa noastră discută despre lucrarea scrisă la limba franceză, pe care tocmai am dat-o. Cîțiva își dau cu părerea despre cum se scrie „balenă" în franțuzește. Deodată, glasul lui Horodincă Gheorghe răsună ca un sunet ascuțit de trompetă, acoperindu-i pe toți:

— Caracudă! Mă, caracudă! Ha, ha, caracudă!

Cui i se adresează cu această poreclă? Unui coleg, băiat silitor și modest, care auzind această batjocură nu-și mai găsește locul de rușine. Cu ce să-i fi greșit el lui Horodincă? Cu nimic. O dată, acest coleg ne-a povestit despre felul de trai al caracudei, despre ce momeală se întrebuințează cînd vrei s-o pescuiești etc. E un băiat căruia îi place să observe natura. Ei bine, de atunci Horodincă nu-l mai scoate din „caracudă"! L-a poreclit așa, și așa îl strigă oriunde îl întîlnește! Mustrările noastre au fost de prisos. Faptul ne miră cu atît mai mult cu cît Horodincă e un elev sîrguincios, avînd numai note de la 7 în sus. Ar trebui să fie mai înțelegător! Cînd însă un coleg i-a spus să renunțe la obiceiul de-a porecli, Horodincă i-a răspuns:

— Ei, și ce? Te doare capu'? Vezi-ți de treaba ta!

Dar mai e ceva. Felul de a fi a lui Horodincă i-a influențat și pe alți doi băieți, care înclină să-i urmeze „exemplul"!

Ce părere aveți, dragi cititori, despre purtarea lui Horodincă? Cunoașteți întîmplări asemănătoare? Cum procedați voi în astfel de cazuri? Așteptăm să ne scrieți pe adresa redacției. Notați pe plic: Pentru rubrica „Cum ne comportăm"

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București Piața „Scînteii", telefon [illegible]

La drum cu Detectorul I. P.

Din nou despre inițiativă

Vă mai amintiți de neastîmpăratul detector I.P.? I = inițiativă, P = pionierească ! În orice unitate l-ai transporta, acest detector are mult de lucru. Pionierii se străduiesc întotdeauna să-și facă simțită prezența ! Iată-ne la camera pionierilor de la Școala generală de 8 ani din Cluj. Mai mulți pionieri și membri ai activului se sfătuiesc. Detectorul înregistrează.

SPOR ANA, DIN CLASA A VII-A : Clasa noastră trebuie să fie cît mai frumoasă. Ar fi bine să împrospătăm florile. Ah, să nu uit de cuierul stricat de Dan. Trebuie reparat. Nu Dan. Cuierul !

TANASIU ADRIANA, PREȘEDINTĂ DE DETAȘAMENT : Hărțile călătoresc din clasă în clasă. Am putea să prevenim deteriorarea lor. Nu-i greu. Cu puțină pînză, celofan și pelicanol putem retușa micile uzuri.

POPOVICI MIHAI, DIN CLASA A VII-A : În școală sînt mulți pionieri cărora le place să fotografieze. Ce ar fi să organizăm un cerc de artă fotografică ?

...Astfel de discuții pot fi deseori auzite în această unitate clujană. Iar propunerile nu rămîn fără ecou. De exemplu, cele relatate mai sus s-au și transformat în fapte. Și nu sînt singurele.

CEI DINTR-A VII-A IUBESC LITERATURA. Nu de mult, au discutat despre cartea „Fata cu arma" de Nicolae Tăutu. Olaru Mircea și Ungureanu Viviana au povestit acele fragmente care le-au plăcut îndeosebi. Și se știe că ei sînt buni povestitori. Altădată, au citit poezii de Otilia Cazimir, cu alt prilej au avut discuții foarte interesante despre nuvelele lui Alexandru Sahia. Detectorul I.P. a sesizat că acești pionieri caută mereu ceva nou și interesant pentru detașamentul lor. Nu demult, au alcătuit un panou mare care se află pe hol. Să nu vă mirați dacă veți găsi în recreație o mulțime de copii strînși în jurul lui. „Alegeți aceste cărți și citiți-le" te îndeamnă un titlu mare, iar dedesubt sînt recomandate o mulțime de cărți ca : „Faima detașamentului" de Gica Iuteș, „Seri albastre" de Costache Anton, „Flori pentru Mihaela" de Alexandru Mitru. Alături, un afiș frumos desenat anunță ce cărți au sosit de curînd în bibliotecă.

MULTOR PIONIERI DIN DETAȘAMENTUL CLASELOR A VI-A LE PLAC PLIMBĂRILE. Președinta detașamentului, Tanasiu Adriana, observînd lucrul acesta și ținînd seama de dorințele pionierilor a propus o excursie la Stațiunea experimentală zootehnică de la Bonțida. Pionierilor le-au plăcut tot ce-au văzut, dar mai ales crescătoria de cai. Altă dată, au organizat o plimbare sus, pe dealul Feleacului, de unde se vede atît de frumos întregul Cluj. Au mai vizitat, de asemenea, cartierele noi de blocuri ale orașului.

CEI DINTR-A VI-A A SE OCUPĂ DE ȘCOLARII DINTR-A I-A ȘI A II-A, organizează pentru ei mici programe de cîntece și recitări. Președinta lor se pricepe de minune să organizeze astfel de programe. O dată, în ajunul unei astfel de întîlniri, Adriana a răcit și a fost nevoită să lipsească de la școală. Dînd dovadă de inițiativă, colegii ei au dus singuri la capăt programul ținîndu-și astfel promisiunea față de cei mici, ca și cum președinta ar fi fost cu ei.

În încheiere, are cuvîntul detectorul I.P.:

Multe aș mai putea povesti despre inițiativele pionierilor de la Școala generală de 8 ani nr. 14 din Cluj. Dar nu ne îngăduie spațiul: Sper însă, dragi prieteni, că ați înțeles că inițiativă pionierească înseamnă :

— să fii atent la tot ce se petrece în jurul tău ;

— să găsești cele mai bune metode de a veni în sprijinul activității pionierilor din școala ta ;

— să aplici aceste metode.

B. CARAGIALE

DIN VIAȚA PIONIEREASCĂ

Prietena noastră

Cînd am văzut-o prima dată, m-am uitat la ea lung, drept în ochii ei albaștri, și, nu știu de ce, mi-a venit să rîd. Mi-amintesc că atunci tovarășa instructoare Carmen Grecu m-a întrebat roșindu-se :

— De ce rîzi ?

— Așa... Semănați atît de mult cu noi !

— Cum semăn cu voi ? !

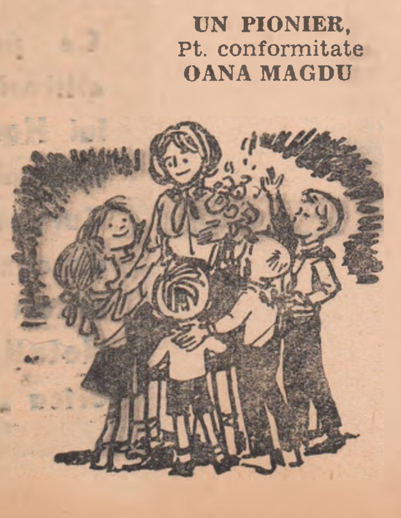
— Așa, bine. Numai că sînteți mai înaltă. Altfel, eu aș fi sigur că sînteți o colegă a mea. Vedeți ? Și acum ați rîs ca un copil . De ce vă uitați așa la mine ?

Acestea au fost primele noastre cuvinte. Așa am făcut cunoștință. Puțin timp după întîmplarea asta mi-am dat seama că în unitatea noastră pionierească totul era mai vesel. Copiii o înconjurau în fiecare recreație pe tovarășa instructoare. Iar acțiunile noastre erau mai frumoase, mai interesante. Și nici un pionier de la școala noastră nu lipsea de la ele.

Poate nu mă credeți ? Avem noi, în clasa a IV-a B un coleg, Stumer Francisc îl cheamă. Francisc e un copil tare cuminte. Și de învățat a învățat el și înainte. Dar nu cine știe ce. Tovarășa instructoare îl ajuta însă uneori la cîte o problemă, la cîte un exercițiu. Și, o să mă credeți ? La sfîrșitul anului trecut Francisc a luat premiul II. Niciodată în afară de anul trecut Franz n-a luat premiu.

Sau, altceva. Pionierii mai mari au organizat o adunare : „Cinstea de-a purta cravata roșie" la care ne-au invitat și pe noi, pe cei mititei. Ce adunare frumoasă ! Cu cîntece, cu recitări, în care pionierii vorbeau tare frumos despre cravata roșie, despre mîndria de a fi pionier. Dar adunarea lor a fost atît de frumoasă, pentru că tovarășa instructoare i-a ajutat foarte mult. Și în găsirea poeziilor celor mai frumoase, și în alegerea cîntecelor celor mai frumoase... Anul acesta însă, ne-am despărțit. Tovarășa instructoare nu mai este la noi la școală. E tot în Arad, dar la altă școală : la Școala de 8 ani nr. 1. Noi sîntem la Școala de 8 ani nr. 6. Eh! A fost o despărțire foarte, foarte tristă. Tovarășa instructoare Carmen cînd a plecat ne-a promis c-o să vină des să ne vadă, și vine. De altfel, așa este dînsa : cînd promite ceva, nu se poate să nu se țină de cuvînt. Noi o socotim și acum prietena noastră !

UN PIONIER,
Pt. conformitate
OANA MAGDU

Primele zile de iarnă

1

Iarna cu cojocul său mițos a poposit pe meleagurile noastre. Deocamdată, doar pe culmile mai înalte ale munților.

Copiii cărora acest anotimp le-aduce cele mai multe bucurii îl așteaptă cu nerăbdare. Printre cei care au ieșit primii în întîmpinarea ei au fost și elevii de la Școala medie din Predeal. Schiurile și săniuțele au fost scoase de la locul lor și copiii au pornit de-a valma spre derdeluș.

— Pune-ți și tu, Gabriel, schiurile (1) n-ai teamă, te învăț eu să schiezi ! După pregătirile necesare (2) iată-i urcînd panta în foarfecă. Lui Gabriel emoția i-a trecut și acum urcă supravegheat de Roșculeț Maria și Damian Adrian din clasa a IV-a B.

— Priviți, băieți, Gabriel a luat-o la (3) vale și coboară vertiginos !

— Ai grijă, Roșculeț, să nu te lovească, dă-ți drumul după el !

— Am plecat, uraaa !...

A fost minunat ! Mîine după ce ne vom face lecțiile, ne întîlnim din nou. La revedere. (4).

Foto text :
GR. PREPELIȚĂ

3

2

4

LIMBA ROMÎNĂ

Limba romînă, matematica, fizica, istoria... Fiecare are frumusețea și importanța sa în însușirea unor cunoștințe bogate, în pregătirea pentru viață.

Deocamdată, în pagina de față să aflăm cite ceva despre limba romînă.

„Limba este tezaurul cel mai prețios pe care-l moștenesc copiii de la părinți, depozitul cel mai sacru lăsat de generațiile trecute și care merită să fie păstrate cu sfințenie de generațiile ce-l primesc"

Vasile Alecsandri

✽

„Dar o adevărată literatură trainică care să ne placă nouă și să fie originală și pentru alții nu se poate intemeia decît pe graiul viu al poporului nostru propriu, pe tradițiile, obiceiurile și istoria lui, pe geniul lui".

Mihai Eminescu

✽

„Ca să vă faceți o frumoasă limbă literară, citiți pe Eminescu, pe Creangă, pe Delavrancea și pe Caragi le. Și după ce-i veți citi-reciti-ți-i".

Al. Vlahuță

Pentru un vocabular bogat

de acad. AL. GRAUR

Rolul principal al limbii este acela de a servi oamenilor ca mijloc de comunicare între ei. In același timp, limba servește și pentru formarea gîndurilor. Nu putem gîndi fără cuvinte, după cum nu putem face o demonstrație în geometrie fără să dăm litere, adică nume, diverselor drepte și unghiuri cu care lucrăm și mai ales fără să facem un desen.

Deci gîndirea noastră depinde de posibilitatea de a ne exprima, adică de limbă. Ne trebuie nume pentru obiecte, pentru însușiri, pentru acțiuni. Nu cunoaștem decît acele obiecte, însușiri, acțiuni pe care le putem numi, nu înțelegem, cînd ni se comunică, decît acele judecăți care pot fi exprimate prin fraze. Dacă cineva ne vorbește cu cuvinte pe care nu le cunoaștem, nu vom înțelege ce ne spune, iar dacă vrem noi să vorbim despre lucruri ale căror nume nu le cunoaștem, nu vom izbuti să ne facem înțeleși.

Prin urmare vom izbuti să înțelegem cu atît mai multe lucruri, vom izbuti să ne facem înțeleși cu atît mai bine, cu cît noi și cei din jurul nostru vom stăpîni mai multe nume ale obiectelor, însușirilor și acțiunilor, cu cît vom avea deci un vocabular mai bogat.

Cum se îmbogățește vocabularul? In primul rînd prin învățarea uneia sau a mai multor meserii, care își au fiecare termenii lor. Elevii învață la școală termeni din mai multe profesiuni, de exemplu din chimie, din botanică, din istorie etc. Mai trebuie învățate și cuvinte care aparțin întregii societăți și totuși nu sînt cunoscute pînă cînd nu ne însușim o cultură mai vastă.

In afară de acestea, din vocabular fac parte cuvinte privitoare la realități din trecut. Nu ne mai întîlnim astăzi cu **logofeți**, cu **vornici**, cu **sinețe**, cu **chervane**, dar cuvintele care le denumesc aparțin limbii noastre, pentru că se referă la realități din trecutul nostru și le întîlnim și astăzi, nu numai în cărți de istorie, ci și în romane istorice și alte producții literare, ba chiar, cu anumite nuanțe, și în altfel de texte. A trecut de mult vremea cînd veneau la noi ienicerii sultanului; dar cînd ne referim la o armată cotropitoare, care apasă o populație asuprită, putem să vorbim și astăzi de **ieniceri**.

De aceea este bine să căutăm prin lecturi instructive, prin audiții, să ne îmbogățim vocabularul, ceea ce înseamnă în același timp, să ne lărgim orizontul cultural și să ne perfecționăm modul de gîndire și de exprimare.

Astăzi îți cumperi o carte, miine alta, și tot așa, aproape fără să observi ți-ai alcătuit o bibliotecă personală. Astfel a procedat și Naftan Dorina din Predeal. Seara, după ce-și termină lecțiile mai ia o carte, o mai recitește o dată, de două ori. Cartea-i prietenul pionierilor!

CAIETUL DE LECTURĂ

Am în față un caiet învelit în hîrtie albastră cu etichetă dreptunghiulară, pe care scrie caligrafic: Lupu Georgeta, clasa a VIII-a, Școala generală de 8 ani nr. 10 Bacău. *Pe prima pagină este o listă cu autori și titluri. „Ceea ce vrea să citească în acest an" mi-am spus imediat. Și așa era. Răsfoiesc caietul pagină cu pagină. Găsesc însemnări asupra lucrărilor clasicilor literaturii romîne, universale, asupra literaturii contemporane. Citesc cele scrise despre* „O samă de cuvinte" *de* Ion Neculce. *„Lucrarea cuprinde patruzecișidouă de istorioare din trecutul Moldovei, fiind un fel de precuvîntare la „Letopiseț". In paginile scrise, Neculce a fost necruțător față de unii domni și boieri hulpavi. In schimb, Ștefan cel Mare este înfățișat ca un domnitor legat de oamenii simpli, cu dragoste față de țară". Georgeta este o elevă ordonată și sîrguincioasă. Scrie mai întîi despre temă, despre subiect, caracterizează personajele, dă citate, vorbește despre limbaj, iar la sfîrșitul fiecărei însemnări se găsesc cuvinte și expresii specifice epocii cu explicațiile necesare.*

— Am învățat mult din cărțile de literatură, ne-a mărturisit Georgeta. Dacă am note bune, dacă știu să povestesc, să vorbesc corect acest lucru îl datorez și lor.

Am văzut și alte caiete de literatură. Tot atît de interesante erau și ale elevilor Iacubovici Doina, Sturzu Cornel, Brabie Gheorghe, Iurea Romeo. Se vede că au petrecut multe seri în tovărășia cărților.

Insemnările din caietul de lectură îi vor face să-și amintească și peste ani de cărțile citite în școală.

CRISTINA ANDREI

Jocuri literare

DICȚIONARUL

Fiecare jucător ia un creion și hîrtie. Conducătorul jocului alege un cuvînt lung (care poate fi și compus), de exemplu „agrotehnic", iar toți ceilalți își notează cuvîntul.

În răstimp de 5 minute, fiecare jucător caută să scrie cît mai multe cuvinte a căror primă literă să fie cuprinsă în cuvîntul notat. Cîștiga cel care a scris cele mai multe cuvinte.

OPERE LITERARE

Fiecare jucător ia o foaie de hîrtie și o imparte în două coloane. In coloana din stînga scrie numele unui scriitor, Sadoveanu, Arghezi, Gorki etc., apoi dă foaia de hîrtie jucătorului din dreapta sa. Acesta va trebui să scrie în coloana alăturată, în dreptul fiecărui scriitor, cel puțin două din operele sale literare.

Cîștigă jucătorul care va indica mai repede decît ceilalți un număr mai mare de lucrări.

Din caiete adunate

Cînd privești cu luare aminte paginile unui caiet poți afla lucruri interesante. Mulți copii scriu frumos, corect. Și cînd își fac temele acasă, și la dictări, (cei mai mici), și la lucrări de control sau... în scrisori către prieteni.

Eram în clasa a VII-a B la Școala generală de 8 ani nr. 165 din București. Cîte nu mi-au spus caietele! De pildă despre Grigore Ovidiu am aflat că nu prea învață. De unde? Din caiet. El scrie „nam" și „miau" într-un cuvînt, substantivul propriu Cozia este pentru el comun, „copacii sînt „mare" și multe altele. Același lucru l-am aflat despre Grigore Petre, Lungu Marcel și Bojen Marieta. Altfel mi-a prezentat-o caietul pe Ionescu Justina sau pe Lipschutz Simona. Ți-era mai mare dragul să le citești scrisul.

In ziua aceea, elevii clasei a VII-a B discutau la ora de literatură romînă despre Grigore Alexandrescu. A fost ascultat și Ovidiu. Spunea cîteva vorbe, făcea pauze să se mai gîndească, îl mai ajutau și colegii.

— Deci, i-a sugerat profesoara, autorul caracterizează personajele după felul lor de a vorbi și a se purta.

Colegii au zîmbit. Și ei îl caracterizează pe Ovidiu tot după felul lui de a vorbi, a se purta și... a scrie.

GETA COSTIN

La 7 decembrie s-au împlinit 80 de ani de la nașterea marelui fiu al poporului nostru, patriot înflăcărat și strălucit om de stat, doctorul Petru Groza, unul din constructorii de frunte ai Romîniei socialiste.

O sută de ani de tinerețe

Centenarul Școlii medii nr. 1 „I. L. Caragiale" din Ploiești

Anul 1864. La 3 noiembrie, primul gimnaziu din Ploiești își începe cursurile în **două săli de clasă, cu 37 de elevi și 4 profesori.** În acest an, se înscrie la gimnaziu, în clasa a doua, un băiețel vioi, cu părul tuns scurt: Caragiale Ion.

Au trecut o sută de ani. Pe băiețelul de atunci îl iubim și-l prețuim pentru nemuritoarele opere pe care le-a creat mai tîrziu, cînd a devenit marele scriitor I. L. Caragiale.

La o sută de ani, școala mereu tînără, prin tinerețea celor pe care-i îndrumă și le deschide căile minunate ale vieții, este în sărbătoare. Festivitatea centenarului Școlii medii nr. 1 din Ploiești a dovedit aceasta: coriștii au cîntat atît de frumos, ca niciodată, poate! Pionierii Necula Alexandru și Dăscălescu Florin din clasa a V-a B, Alecu Ștefania dintr-a IV-a C au recitat minunat versuri de mulțumire părintelui iubit — partidul, pentru copilăria fericită pe care o trăiesc.

În aceeași zi, în holul mare al școlii s-a dezvelit o placă comemorativă și s-a deschis expoziția „Centenarul Școlii medii nr. 1 din Ploiești". Aici, pe lîngă o serie de cărți rare, manuale vechi după care au învățat elevii în primii ani de existență ai școlii, găsim expuse fotografii ale unor eminenți profesori ai acestei școli: Nicolae Iorga, Ion A. Basarabescu, Eugen Lovinescu. În vitrinele și panourile expoziției întîlnim fișe matricole, fotografii ale unor foști elevi, care azi fac cinste științei, tehnicii și culturii romînești. Dintre aceștia menționăm pe umoristul George Ranetti, dramaturgul Mihail Sorbul, savantul C. I. Parhon, academician doctor Ștefan Nicolau, academicianul Geo Bogza, compozitorul Paul Constantinescu, maestru emerit al artei, pictorul I. Iser, artist al poporului și alții.

...Anul 1964. Decembrie. Școala medie nr. 1 din Ploiești își continuă cursurile în **78 săli de clasă, cu peste 3 000 de elevi și 120 cadre didactice,** unele distinse cu titlul de învățători sau profesori fruntași.

Școala își sărbătorește acum o sută de ani de tinerețe.

LIDIA NOVAC

PRIN BUCUREȘTIUL iubit

FLOREASCA

Doi băieți își string mîna, gata să se despartă.

— Ți-a plăcut filmul? spune unul admirînd încă liniile arhitectonice ale noului cinematograf.

— Mi-a plăcut, răspunde celălalt, Stănescu Iliuță. Dar — nu uita! Mîine, cum terminăm lecțiile, ne întîlnim. Pe patinoar. E grozav, ascultă ce-ți spun eu. L-am văzut, doar locuiesc aci în cartier, în Floreasca.

Dacă mergi zilele acestea pe Beethoven sau pe Ceaikovski, pe Mozart sau pe Puccini, pe străzile cu nume de muzicieni ale cartierului cu peste o sută cincizeci de blocuri și vile noi, ridicate pe cîmpul gol altădată, ai să observi, într-adevăr, ceva deosebit: larma copiilor a scăzut. Și aceasta, nu pentru că a venit iarna. Sau poate, tocmai pentru aceasta!

Primii care s-au dus s-o întîmpine au fost, bineînțeles, copiii. Au găsit-o în parcul Floreasca, dincolo de tobogan de piatră, pe dreptunghiul de gheață luminată cu ghirlande de neon. Aici, pe patinoarul deschis de curînd, regăsești larma străzilor. Mai veselă însă, amplificată. Doar aici vin copii din tot orașul.

Din difuzoare nevăzute se aude vocea crainicului: ...„Atențiune, atențiune! Stimați patinatori, schimbați sensul. Patinați..."

O clipă doar și patinoarul devine circular, se rotește parcă o dată cu zecile de băieți și fete ce lunecă repede, tot mai repede, amețitor. Nichelul patinelor scînteiază ca oglinzile unor ape. Totul, pare un tablou realizat cu artă, într-un colorit viu.

Privindu-l, te gîndești la un alt tablou, sumbru, compus exact, pe același loc, dar cu mulți ani în urmă. Este un tablou reprodus și într-o revistă a vremii: Realitatea ilustrată. O imagine întunecată, cu băltoace și case dărăpănate, cu oameni trăind în mizerie. Așa arăta pe atunci Floreasca, ca de altfel și celelalte cartiere mărginașe ale Bucureștiului.

Oglinda gheții strălucește, reflectînd o imagine semnificativă a prezentului: jocul copiilor cu fețe îmbujorate.

Mă apropii de grilajul ce înconjoară patinoarul. O fetiță, îmbrăcată în galben, face un rotocol sprinten, apoi se oprește în margine să-și strîngă patina.

— Cum te cheamă? — o întreb.

— Neacșu Carmen. Sînt elevă în clasa a II-a.

Aflu că are numai note foarte bune.

Lîngă ea își fac deodată apariția, ținîndu-se de mînă, alte două fetițe, costumate în alb. Surorile Marilena și Violeta Nicolae, de asemenea eleve fruntașe. Din apropiere, Ninu Aurel, dă să spună ceva, dar se oprește ascultînd emoționat: se aude din nou vocea crainicului! Copiii se uită unul la altul, simt mîndrie, demnitate. Doar lor li se adresează cuvintele pline de respect: „Stimați patinatori"...

Este aceeași grijă permanentă care se acordă la noi copiilor. Grija să învețe în școli luminoase (în Floreasca s-au ridicat în ultimul timp două școli noi — una de 8 ani și alta medie), să locuiască cu părinții lor în apartamente confortabile. De altfel, vorbind despre noile construcții din cartier, nu poți să nu amintești de cele șase blocuri turn ce s-au ridicat chiar lîngă patinoar, cît și de „blocul albastru" — construcție modernă din sticlă și aluminiu, de o rară suplețe arhitectonică, înălțată pe malul lacului Floreasca.

De sus, de pe terasa aflată la peste patruzeci de metri înălțime, am privit orașul, noile cartiere: cupola pavilionului expoziției economiei naționale, cartierul Pajurei-Scînteii, blocurile însorite de pe bulevardul 1 Mai și alte locuri și străzi care au adăugat frumuseți noi la cele existente.

Dar despre acestea, în alte numere, tot la rubrica de față.

AL. DINU IFRIM

Două imagini grăitoare: Prima (stînga jos), reprodusă de Revista ilustrată, înfățișează un aspect din fosta groapă Floreasca. Astăzi, pe aceleași locuri s-au înălțat blocuri monumentale.

PE „SALBA" BISTRIȚEI

Un nou succes au obținut zilele trecute constructorii și montorii de pe șantierul de amenajare hidro-energetică a rîului Bistrița. A fost pusă în funcțiune, la uzina Costișa, primul hidroagregat de 7 500 kW.

Centrala hidroelectrică de la Costișa este a treia centrală electrică dată în exploatare în acest an. Pînă în prezent, apele Bistriței pun în mișcare turbinele de la șase hidrocentrale, care livrează energie electrică sistemului energetic național.

Popas într-o școală nouă

Cînd am ajuns la școala lor, era tocmai recreația mare. Veselie, jocuri, rîsete. Cei dintr-a V-a discutau în grupuri despre lucrările scrise de la limba romînă care li se aduseseră chiar atunci. Primiseră numai note bune, cele mai multe fiind notele de 9. Mi-au povestit despre școala lor, care și-a deschis de curînd porțile, pentru prima oară, despre bucuria cu care au urmărit lucrările construcției, despre ajutorul pe care l-au dat zidarilor.

— Cînd a început să fie adusă cărămida, ne-am oferit să ajutăm și noi, spuse pionierul Gîmbuțan Ion. Era vacanță, timp liber aveam destul. Am descărcat-o cu grijă, am stivuit-o și iată că zidarii s-au apucat să clădească... Eram prezenți mereu pe șantier.

— Și noi fetele am ajutat, intră în vorbă pioniera Călușer Ana. Am ajutat și la căratul apei pentru mortar, și la cernut nisipul...

— Clădirea se înălța, bucuria noastră devenea tot mai mare, își amintește pionierul Istrate Ion. Și cînd a venit ziua curățeniei generale și au fost așezate băncile noi în clase, fetele și-au dovedit încă o dată hărnicia.

Pregătiseră din timp ghivece cu flori, perdeluțe pentru ferestre și a fost o surpriză pentru toți cînd s-au pomenit cu ele. Tovarășa profesoară Teodora Sibișan le-a îndrumat cum să le așeze, să fie cît mai frumos.

Școala cea nouă le e dragă tuturor copiilor din Gligorești, raionul Turda. Asta se vede din ordinea care domnește în sălile de clasă și culoare, din felul cum sînt păstrate băncile și tot materialul didactic ce-l au și, bineînțeles, din notele bune pe care le au în catalog.

ECATERINA ROȘCA

Carnet istoric

ÎN FAȚA TEATRULUI...

— ...Va să zică, muncești o zi jumate și cu ce primești abia iei un chil de mălai, înțelegi ?

Celălalt, un om în vîrstă, înalt și gîrbov, rîse :

— E și greu de-nțeles ! Parcă la noi, la „Sfetea", nu-i la fel ca la voi, la „Minerva" ! ? Patronu-i patron, tot un drac... Și barem de-ar fi numai asta ! Dar după ce că ai burta goală, mai lucrezi și 10—12 ore, te mai sugrumă și cu starea de asediu, iar dacă vreunul de-ai noștri, ca tovarășul Frimu, de-o pildă, vrea să scrie un cuvînt de protest în apărarea noastră, gata, vine cenzura și-ți pune mîna în gît : „nu se poate !" Păi asta-i viață ?

Tipograful de la „Minerva" îi răspunse numai c-un oftat plin de năduf ; se răsuci oleacă și se-nălță pe vîrfuri, de cuprinse cu ochii toată strada. Miile de tipografi — aflați în grevă generală, — miile de muncitori de la fabricile „Haug", „Vulcan", „Wolff", „Regie"... se tălăzuiau din fața clubului muncitoresc pe toată întinderea străzii Sf. Ionică.

— O să băgăm spaima-n burghezi..., — rîse tipograful de la Minerva. Și ia te uită, muncitorii vin, și vin, și vin...

Nici guvernul burghezo-moșieresc nu sta degeaba. Însuși regele, furios că nici o lună nu trecuse de cînd muncitorimea bucureșteană demonstrase împotriva monarhiei, dăduse ordine severe de împiedicare a manifestației tipografilor și celorlalți muncitori solidarizați cu ei.

Cînd treceau, tălăzuindu-se ca un ocean în furtună, demonstranții, obloanele de la casele boierilor și industriașilor ce locuiau pe calea Victoriei se închideau unul după altul.

— Tremură burghezia, ne simte forța ! se bucură un fierar bărbos și uriaș de la „Vulcan". Numai de n-ar pregăti ceva bestiile astea de la poliție — zise el cu o teamă în glas. Nu de mine, că eu... Da' văd în coloană și copii, ucenicii...

Coloana muncitorilor de la „Vulcan" și din alte uzine bucureștene tocmai trecuse de palatul regal și venea acum către Teatrul Național. Cînd coloana intră în piața mică, din fața teatrului, pustie și parcă cufundată în ceață, o ploaie de gloanțe îi întîmpină pe manifestanți. Căzură întîi cîțiva ucenici, apoi rîndurile celor izbiți de moarte se frîngeau repede, parcă cosite de-o mînă nevăzută.

Un glonț rebel îl ajunse și pe fierarul bărbos și-i străpunse pieptul. Se prăbuși pe caldarîmul înroșit deja de sîngele celor căzuți. Tovarășul său de forje, cu care vorbise tot drumul, se-ntoarse să-l ajute.

— Nu... Lasă... — șoptiră buzele muribundului. Eu... și așa... Păcat de copii... ucenicii..., din față. Ei... primii...

În jur, muncitorii, la început surprinși, se apărau acum îndîrjiți, zvîrleau cu pietre, cu ce nimereau. Dar ce poți face împotriva puștilor și mitralierelor, cînd ai miinile goale !

Capul fierarului căzu greu și ochii îi rămaseră ațintiți către cerul mohorît și rece de decembrie, iar buzele sale vinete, întredeschise, rosteau parcă un blestem împotriva exploatatorilor care în loc de pîine, le dădeau gloanțe, în loc de drepturi — baionete...

Pe lîngă ziduri, tupilîndu-se pînă scăpă din piață, forjorul se trezi în str. Sf. Ionică ; dar și aici dădu de ucigași. Amețiți de alcool, jandarmii și soldații se năpustiseră asupra tipografilor aflați în fața clubului muncitoresc, îi scoteau pe conducătorii muncitorilor între baionete.

Coti pe o stradă lăturalnică, către Cișmigiu. Era salvat. Dar ca un simbol al acelei zile, pe caldarîm găsi o foaie de calendar, pătată de sînge, era chiar cea care arăta ziua în care burghezo-moșierimea, crezînd că va sugruma lupta clasei muncitoare, ucisese peste 100 de muncitori, rănise cîteva sute, zi care acum era pe sfîrșite : 13 decembrie 1918...

★

Au trecut de atunci, din ziua sîngeroasă, 46 de ani. Între timp, clasa noastră muncitoare a purtat multe alte bătălii. Viața noastră de azi însă, faptul că în țara noastră conducător este partidul clasei muncitoare, arată că jertfa celor uciși atunci, în decembrie 1918, n-a fost în zadar.

ȘTEFAN ZAIDES

Desen : PUIU MANU

Împotriva intervenției militare străine în Congo

MITINGUL DE PROTEST AL STUDENȚILOR ROMÎNI ȘI STRAINI

La Casa de cultură a studenților din Capitală a avut loc luni, 30 noiembrie un miting de protest al studenților romîni și străini care studiază în institutele de învățămînt superior din București, împotriva intervenției militare străine în Congo.

Cu acest prilej, numeroși studenți romîni și străini și-au exprimat neliniștea și indignarea în legătură cu situația care s-a creat în Congo, ca urmare a debarcării parașutiștilor belgieni la Stanleyville, cu ajutorul avioanelor americane. Vorbitorii au subliniat că intervenția străină în Congo reprezintă o încălcare flagrantă a Cartei O.N.U., a Declarației cu privire la acordarea independenței țărilor și popoarelor coloniale, adoptată la cea de-a 15-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. Ei au arătat că intervenția imperialistă în Congo constituie o sfidare a voinței statelor africane care au cerut prin intermediul Organizației Unității Africane încetarea amestecului străin în treburile interne ale Republicii Congo.

În încheiere a fost adoptată o moțiune către secretarul general al Organizației Națiunilor Unite, U Thant, prin care sînt condamnate aceste acțiuni agresive care constituie o provocare serioasă la adresa poporului congolez, a cauzei păcii și libertății popoarelor. De asemenea, se cere evacuarea din Congo a tuturor mercenarilor străini care sînt folosiți de reacțiunea internă ca unelte în reprimarea luptei poporului congolez pentru libertate și o viață mai bună.

Grădini subterane

Despre grădini subterane nu s-a auzit pînă acum decît în basme. Dar iată că o asemenea grădină există aievea. Ea a fost descoperită recent, cu prilejul unei expediții organizată în munții Kora-Tan de Institutul de zoologie al Academiei de științe din Kazahstan.

În timpul explorării unei regiuni greu accesibile din acești munți, membrii expediției au dat peste o peșteră necunoscută pînă azi : ea depășește o sută șaizeci de metri în adîncime și cincizeci de metri în lărgime, avînd cupola centrală înaltă de peste șaptezeci de metri. Pereții ei sînt din marmură. Dar marea surpriză a exploratorilor n-a fost atît descoperirea acestei peșteri, cît faptul că au găsit în ea o adevărată grădină populată de păsări și diferite animale. În peșteră au găsit numeroși duzi, cu trunchiuri înlănțuite de plante agățătoare, tufe de mure, printre care creșteau mimoze și alte flori. Pe crengile arborilor se „legănau porumbei albaștri, rîndunele sălbatice, iar pe jos foiau felurite insecte și animale tîrîtoare".

Existența vegetație la această adîncime a fost explicată prin faptul că la o anumită oră de după-amiază, razele solare, bătînd într-o lespede de marmură lucioasă de la intrarea peșterii, făceau să pătrundă lumina în spațiul subteran.

Cît despre păsări, ele zburau din cînd în cînd afară, dar se înapoiau toate ca la un cuib colectiv.

DE LA PRIETENII TĂI DE PESTE HOTARE

„Micul ecran" în școală

Copiii polonezi îndrăgesc foarte mult televizorul, care este prezent în tot mai multe locuințe, sau în cămine culturale și cluburi, dar și în școli. Se poate spune că „micul ecran" a devenit un adevărat prieten al copiilor.

Emisiunile speciale dedicate celor mici le dau posibilitatea acestora să-și însușească multe cunoștințe folositoare. Numai în cursul anului școlar trecut, elevii din peste patru mii de școli au urmărit mai bine de o sută de emisiuni dedicate lor.

Cele mai multe emisiuni au în vedere obiecte care se predau în școală, ca fizica, matematica, chimia, geografia etc.

Deosebit de interesante sînt emisiunile adresate pionierilor și școlarilor mai mari, care termină clasa a VII-a. Este vorba de ciclul „Munca te așteaptă", din care micii telespectatori învață lucruri prețioase în legătură cu viitoarea școală pe care o vor urma, cu meseria pe care și-o aleg.

Cît de plăcut este să îngrijești florile ! ...

Acest lucru se vede și din fotografia alăturată, care înfățișează cîțiva mici „floricultori" de la o grădiniță din Pekin.

ORIGINEA ȘI EVOLUȚIA OMULUI

II. Selecția artificială

de acad. prof. EUGEN MACOVSCHI

În numărul precedent al săptăminalului nostru am arătat că între om și unele animale există multe asemănări atit anatomice cît și fiziologice. Or, noi știm foarte bine că copiii seamănă cu părinții lor și că ființele înrudite se aseamănă mult între ele. Prin urmare, dacă între unele animale există anumite asemănări, înseamnă că acele animale sînt înrudite. La fel și în cazul omului : din moment ce între om și unele animale există multe asemănări, înseamnă că între ei există și o anumită înrudire, chiar dacă această înrudire este foarte îndepărtată.

Înrudirea între diferitele feluri de ființe vii arată că unele din ele s-au format din altele, iar deosebirile dintre ființele înrudite arată că ființele vii nu rămîn mereu aceleași, ci se schimbă ca însușiri și înfățișări, adică se transformă.

Cum se fac aceste transformări ?

Încrucișare de transformare între oaie țurcană și berbec merinos. Metișul obținut din generația a III-a are lînă omogenă și dă o producție de 4 kg lînă fină.

Se știe că în natură nu există două ființe absolut la fel. Așa, de exemplu, puii unei pisici născuți deodată, deși se aseamănă între ei, totuși se deosebesc unii de alții. Această însușire naturală a ființelor vii foarte înrudite de a nu fi totuși cu totul la fel, se numește variabilitatea individuală.

Să alegem acum — să selecționăm — dintre ființele vii de același fel, pe acelea la care anumite însușiri, care ne interesează, sînt mai pronunțate decît la celelalte. De exemplu : să alegem dintr-o turmă mare, oile și berbecii a căror lînă — datorită variabilității individuale — este mai lungă și mai lucioasă decît la toate celelalte. Lăsăm animalele, astfel selecționate, să se înmulțească și vom găsi printre urmașii lor unele animale cu lîna și mai lungă și mai lucioasă decît la părinții lor. Repetînd această selecție de mai multe ori, vom obține după mai multe generații, animale cu lînă foarte lungă și foarte lucioasă, care se deosebesc profund de animalele de la care am pornit.

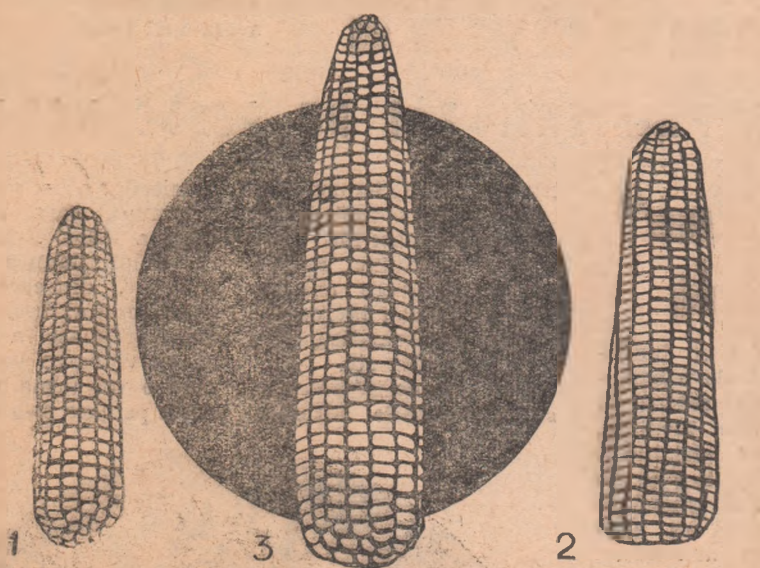
În felul acesta, crescătorii de animale pornind de la animalele sălbatice domesticite, dar de calitate inferioară, au reușit să obțină noi rase de animale domestice foarte productive și foarte utile omului. Agricultorii, la fel, au obținut noi soiuri de plante de cultură superioară, ca grîu, porumb, diferite legume etc. foarte bune și foarte productive, deși au plecat de la plante sălbatice inferioare din punct de vedere calitativ.

Savantul englez Charles Darwin a numit acest procedeu de obținere a raselor noi de animale și a soiurilor noi de plante (rase de soiuri care n-au existat și nu există în natură) selecție artificială, deoarece această selecție este realizată de om în mod artificial. După acest mare savant, totul se petrece în modul următor : variabilitatea individuală permite omului să aleagă acele ființe vii la care însușirile care îl interesează sînt mai pronunțate decît la celelalte. Prin înmulțirea ființelor selecționate, aceste însușiri se transmit din generație în generație, se acumulează și devin tot mai puternice, pînă cînd se formează o rasă nouă de animale sau un soi nou de plante. Ființele noi astfel obținute au însușirile dorite de om și se deosebesc de obicei mai mult ca aspect de ființele de la care s-a pornit.

Rezultă că prin selecția artificială omul poate transforma natura animalelor și plantelor, obținînd ființe cu calități dorite de el. Dar, în natură se produc mereu modificări și transformări asemănătoare. Aici însă intervine așa-zisa selecție naturală, care va forma obiectul articolului viitor.

Spic de hibrid (3) rezultat din încrucișarea soiului Abondanza (1) cu Vulgare nr. (2).

Un știulete de porumb hibrid (3) provenit din încrucișarea soiurilor Portocaliu de Tg. Frumos (1) și ICAR — 54 (2).

ȘTIINȚA ȘI TEHNICA

NOUTĂȚI TEHNICE ȘI ȘTIINȚIFICE

STICLA FOTOCROMATICA

În S.U.A., s-a pus la punct producția unui nou tip de geam. Acesta are însușirea de a se întuneca atunci cînd este expus la lumină și, apoi, de a deveni — din nou — transparent.

Geamul fotocromatic va face inutilă folosirea jaluzelelor, în zilele înnourate va lăsa să treacă toată lumina în încăpere, iar în zilele însorite va deveni opac — proporțional cu luminozitatea existentă.

Sticla fotocromatică se întunecă în cîteva secunde datorită unor cristale microscopice dintr-o sare de argint, care se introduce în compoziția ei.

HÎRTIA — MATERIAL DE CONSTRUCȚII

Recent, uzina iugoslavă din Ingrad a început să producă „case de hîrtie“ — mai precis : panouri pe bază de hîrtie.

Panourile sînt alcătuite dintr-o rețea de hîrtie cu celule hexagonale — asemănătoare unui fagure. Hîrtia — foarte solidă — e insensibilă la umiditate. Panourile sînt prelucrate, lipindu-se — de ambele părți — pelicule de aluminiu. Partea exterioară a lor este acoperită cu vopsea sau cu lac.

Noul material de construcții e extrem de ușor și are aceleași proprietăți termoizolante ca și cele ale unui zid obișnuit, gros de 20 de cm. Asamblarea panourilor este foarte ușoară. Ele preîntîmpină, de asemenea, pericolul accidentelor grave, consecință a cutremurelor.

REZERVOARE PENTRU PRODUSE PETROLIFERE CU „FUNDUL DIN APĂ“

În Suedia s-a proiectat un nou tip de rezervor pentru produse petrolifere, construit în apă. După calculele făcute de specialiști aceste rezervoare vor costa cu 30 % mai puțin decît cele construite pe uscat, va prezenta un pericol mai mic în caz de incendiu și sînt mult mai ușor de manipulat și de reparat. Noile rezervoare vor fi confecționate din material plastic, iar ca fund servește apa. După cum este știut, produsele petrolifere nu se amestecă cu apa. Apa comprimă petrolul spre partea superioară a rezervorului, iar gazele care se formează în interiorul rezervorului sînt evacuate printr-o supapă. Impuritățile se depun pe „fundul de apă“ al rezervorului. Dispozitive automate împiedică pătrunderea în rezervor a unei cantități de petrol mai mare decît cea stabilită și opresc înghețul în timpul iernii.

Știați că...

...primul care a încercat să măsoare adîncimea oceanului a fost Magellan, în anul 1520 ? În anul 1773, Fipps a reușit să măsoare o adîncime de 1 300 m în Arctica. Marinarii ruși Lenț și Kotzebue au găsit la începutul secolului XIX o adîncime de 1 972 m. Ross a stabilit în 1840 că în sudul Oceanului Atlantic adîncimea depășește 4 300 m. Abia în 1899, vasul american „Nero“ a reușit să măsoare depresiunea Marianelor (9 640 m) pentru ca expediția sovietică de pe „Viteaz“ să măsoare în aceeași regiune cea mai adîncă depresiune cunoscută pînă în prezent, depășind cu 34 m adîncimea de 11 km.

...majoritatea vulcanilor submarini din Oceanul Pacific erup numai lave de bazalt, în timp ce vulcanii de pe uscat erup din interiorul Pămîntului andezită ?

...în Marea Neagră se produce o primenire a apei de fund prin cea de suprafață, dovadă pentru aceasta fiind bacteriile filiforme ? Acestea se mențin vara în stratul de jos bogat în hidrogen sulfurat ridicîndu-se iarna în zona oxigenată. După cum arată concluziile oceanografilor înnoirea completă a apelor de fund din Marea Neagră se petrece în timp de 130 ani.

La Grădina Botanică din Cluj se găsește un arbore foarte curios. Pe tulpina lui cresc alte diferite plante.

Concursul de corespondențe și desene

Cea mai interesantă acțiune pionierească la care am participat

Intîmplarea din luncă

Din văzduh norii cern deasupra pămîntului picuri mari, grei. Și cît sînt de nerăbdător să plec în luncă, să mă întîlnesc cu prietenii mei ! Dar, ploaia se oprește și aerul răcoros mă îmbie să mă grăbesc.

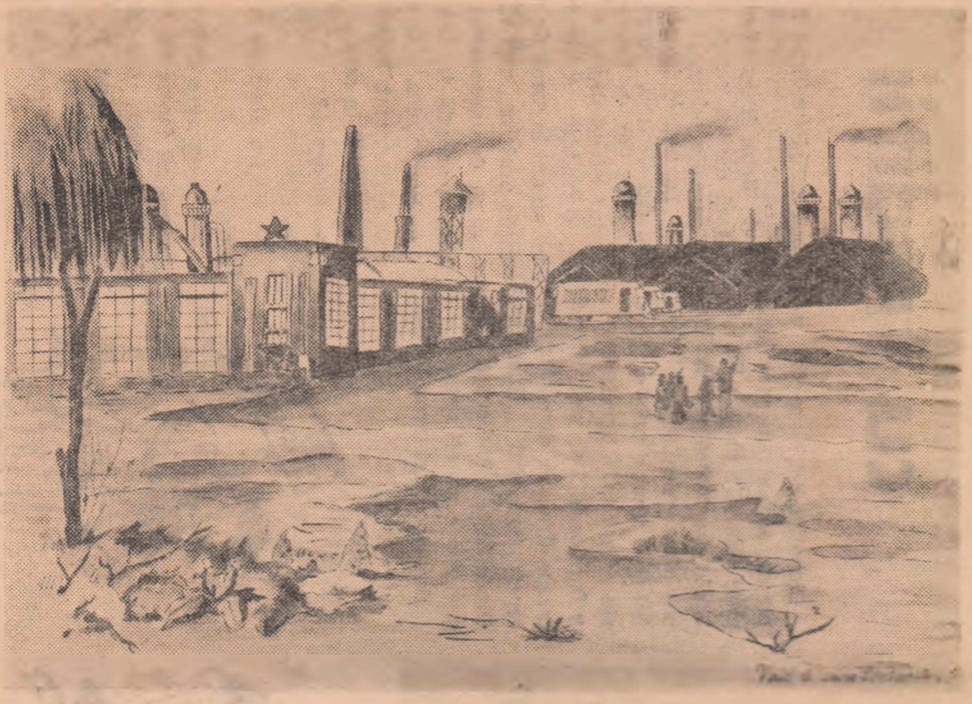
Ședeam cu toții pe malul apei Buzău și ne jucam, cînd, la cîteva sute de metri, zărim un om aplecat deasupra unei țevi de motopompă avînd aerul că pescuiește. Ne-am apropiat. Rîul venea spumegînd, făcînd ochiuri mari, gata să înghită orice-i sta în cale. Apa se zbătea din mal în mal cărînd pe centru tot ceea ce reușise să prade prin locurile pe unde trecuse. Am văzut că omul aplecat peste apă dădea la o parte gunoaiele, buștenii, ca nu cumva să lovească motopompa și s-o strice.

— Duceți-vă, vă rog, repede la casa aceea (ne arătă casa grădinii de zarzavat) și chemați cîțiva oameni în ajutor !

Am hotărît să se ducă numai unul dintre noi, iar ceilalți să rămînă să ajute celui ce înfrunta singur puterea apei. Ne-am dezbrăcat și am sărit pe țeava motopompei. Cu ajutorul unor furci de fier înlăturam tot ceea ce amenința motorul. Lupta cu rîul era obositoare, dar nu voiam să ne dăm bătuți. Iată însă, că deodată, un val năprasnic se repede spre noi și ne smulge furcile din mîini. Situația devenise mai grea. Fără a mai sta la gînduri ne-am repezit în valuri și am înotat din răsputeri culegînd furcile care erau învîrtite după voia apei. Cînd am ieșit la mal, ochii tuturor străluceau de bucurie. Sosise și prietenul nostru cu mai mulți oameni. Dar noi, copiii tot n-am renunțat să dăm ajutor. Cînd totul a fost pus la punct colectiviștii ne-au îmbrățișat, mulțumindu-ne. Cît am fost de mîndri și bucuroși atunci !

BOGDAN TUDOREL
cl. a VIII-a,
Școala generală de 8 ani,
comuna Dedulești, raionul Făurei, regiunea Galați

„In vizită la Uzina „Electroputere" din Craiova", desen executat de pionierul Bușoteanu Viorel, clasa a VII-a, Școala de 8 ani nr. 8, Craiova

„Bucuria copiilor"

Îmi place foarte mult mecanica. De aceea, m-am înscris la Casa pionierilor, la cercul micilor tehnicieni. De curînd am construit ceva... grozav !

Îl avem profesor pe tovarășul Iosif Barta și, împreună cu dînsul, și cu toți pionierii care participă la acest cerc am construit o mașinuță mică, cu motor. Am numit-o : „Bucuria copiilor". Să nu credeți însă că-i o mașinuță jucărie. Nu ! Este o mașină adevărată, în care încap trei copii, unul dintre ei fiind șoferul. Are o viteză maximă de 20—25 km/oră. La construirea acestei mașinuțe am participat și eu și, negreșit, și la condus. O aducem de multe ori, cînd avem timp liber, pe asfaltul din piața Lenin, unde facem mici plimbări, executăm curbe, opturi. Nu i-am făcut caroserie. Nici n-am avut de gînd să-i facem, deoarece vrem să rămînă ca material didactic, adică să i se vadă toate piesele pentru a se învăța mai ușor conducerea. În anul acesta însă, o să construim o altă mașinuță cu același tip de motor, dar, la care îi vom face și caroserie.

Sperăm să o terminăm în anul viitor. Și-atunci, cine știe, poate o să facem și călătorii mai lungi !

DUCA VASILE,
cl. a VI-a, Grupul școlar Simion Bărnuțiu, Zalău.

SPORT — Gînduri de iarnă

Cînd începuse să cadă primii fulgi, mari și pufoși, prin dreptul ferestrelor, Aurelia Berekmeri, profesoară de educație fizică, a ieșit din cancelarie și s-a oprit în curtea școlii, încercînd să prindă în palme cîțiva fulgi, privind în depărtare dealurile cum se îmbrăcau într-un raglan alb. Privea entuziasmată zăpada. Ar fi vrut să ningă așa pînă tîrziu. Doar o aștepta de atîta vreme. Aveam un prilej minunat să aflu ce vor face micii sportivi în sezonul de iarnă.

— O DATA CU PRIMII FULGI — am întrebat eu — CRED CA VOR INCEPE ȘI PRIMELE INTRECERI SPORTIVE DE IARNA ?

— *E și firesc. De aceea priveam dealurile Gornești. Abia așteptăm să organizăm întrecerile la schi. Avem foarte mulți copii care au schiurile lor. Ceilalți care și le-au cumpărat de curînd vor începe să învețe să schieze începînd cu primele noțiuni : mișcări de braț, mișcări de picior, alunecarea cu schiurile pe șes, poziția corectă a corpului în coborîre pe pantă și alte „secrete" ale acestui sport.*

— PATINATORII LA CE CONCURSURI VOR PARTICIPA ?

— *Se vor organiza concursuri de patinaj artistic și de viteză. La aceste întreceri iau parte toți copiii care știu să patineze. Avem în școală copii care au participat la nenumărate concursuri desfășurate anul trecut, unde s-au clasat pe locurile fruntașe. Numele pionierilor Ruru Olimpia, Stef Irimie și al fraților Fülöp Andrei și Fülöp Ioan, patinatori talentați, nu o dată au răsunat pe patinoare.*

Dintre cei mai talentați copii din clasele mici, am început să selecționez și să formez o echipă de patinaj artistic. Pregătirea tehnică le-o fac în orele de sport și în timpul lor liber. Această formație urmează să reprezinte școala noastră la viitoarele concursuri organizate pe oraș, unde vor prezenta programe variate.

— CEILALȚI COPII CE VOR FACE IN TIMPUL ACESTA ?

— *Cînd se va așterne mai multă zăpadă, vom organiza întreceri la săniuș. E una din pasiunile copiilor. Unii dintre ei au început mai de mult să-și „verifice" săniile, să fie siguri de ele, să nu aibă vreo surpriză neplăcută în timpul concursului. Lupta pentru primul loc o să fie foarte dîrză și pasionantă. Fiecare copil are ambiția să devină învingător, întrucît printre spectatori, se află și părinții lor.*

Am plecat lăsînd-o pe profesoara Aurelia Berekmeri să admire mai departe dealurile din depărtare, care se îmbrăcau în alb, unde nu peste mult timp copiii de la Școala generală de 8 ani nr. 2 din Tg. Mureș se vor întrece la schi, la săniuș, cunoscîndu-se și... primii campioni.

NICOLAE BULGARU

Micii spectatori urmăresc cu interes pe micii „virtuoşi" ai Şcolii medii nr. 2 din Vaslui, regiunea Iaşi.

Mihai, dansul „Floricica" şi programul artistic

Îndată ce au terminat repetiţia la dansuri, fetele şi băieţii din echipa Şcolii generale de 8 ani din comuna Telega, raionul Cîmpina, au pornit grăbiţi spre case. Mihai dintr'a VII-a B a ajuns cam îngîndurat. Auzi colo, Marioara Ristea perechea sa la dans să fie atît de sprintenă! Nici nu credea să înveţe atît de repede paşii la noul dans, iar el... Ce-ar fi să mai repete paşii dansului acasă, cum l-a sfătuit tovarăşa profesoară! Şi începu: dreptul, stîngul, — întîi spre dreapta, apoi la stînga. După cîteva mişcări se opri: „Nu, nu se poate aşa, singur nu merge" — îşi spuse el. Deodată chipul i se lumină:

— Damiane, îl strigă pe frăţiorul mai mic. Ţi-ai terminat de scris, vrei să repetăm împreună un dans nou? Să vezi ce frumos e! Îl pregătim pentru programul artistic de duminică.

Şi repetiţiile au început.

★

Sala căminului cultural din comună este arhiplină. Iată, cortina se ridică. În cîntece şi versuri, pionierii Rusu Rodica, Cazan Bogdan, Neagu Elena şi alţii conduc imaginaţia celor prezenţi pe meleagurile atît de frumoase ale regiunii lor. Pe Valea Prahovei, la Sinaia, la Predeal, spre lanurile bogate în holde, spre pădurile de sonde, spre rafinăria de la Brazi şi spre alte măreţe realizări ale anilor noştri.

Viaţa nouă a satelor o prezintă în frumoase cîntece populare şi pionierele Dorobanţu Marilena şi Boldojan Rodica.

Pe scenă apare apoi echipa de dansuri. Începe o frumoasă suită de dansuri populare din regiune. Se dansează „Breaza". Ce mai saltă în ritmul dansului pionierii Spulber Cătălin şi Brezeanu Irodica, Milea Ion, Ivaşcu Dorin! Începe apoi dansul popular „Floricica", joc specific comunei Telega. Cîtă graţie şi corectitudine în mişcări! Dansatorii, între care se remarcă şi Bucătaru Mihai, s-au întrecut pe sine. Aplauzele prelungite ale spectatorilor arată că pionierii au prezentat — conform tradiţiei — încă un program artistic reuşit.

LIDIA VIŞAN

Culegeri de la noi

Sabinei Bigligiu de la Şcoala de 8 ani din comuna Bîltanele – Greci, raionul Strehaia, fetiţei cu ochii căprui, cu băsmăluţă galbenă, nu-i trecuse prin minte că va ajunge o pasionată culegătoare de folclor.

— Du-te la mătuşa Maria, a lui Guiu din Vărodia, nu-i mult pînă acolo, a sfătuit-o într-o zi bunica. Să vezi ce „cîntece" mai ştie!

Sabina şi-a luat caietul cu ea şi a vizitat-o pe mătuşa Maria. Nu l-a uitat nici pe unchiul Daniel Iliescu, despre care a aflat că ştie minunate versuri despre viaţa noastră nouă.

Cu bunica e altă poveste...

– De ce nu mi-ai spus de la început că ştii atîtea versuri,

şi m-ai trimis la mătuşa Maria? s-a necăjit într-o zi Sabina. (Şi a umplut cîteva file cu proverbe şi zicători pline de miez, spuse de bunică).

– Pentru că, vezi maică, un caiet ca ăsta al tău, în care scriseşi ce auzişi de la mine, trebuie înflorat cu tot ce auzi de la toţi unchii şi mătuşile din satul nostru şi din alte sate.

Şi de-atunci, Sabina a scris un caiet pe care a notat simplu: „Culegeri de la noi".

M. ALBOIU

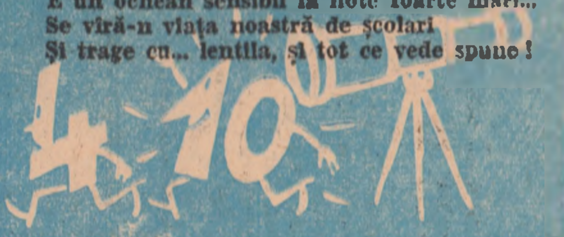
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti Piaţa „Scînteii", telefon 17 60 10, 17 60 20 : Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"
40361

Pionierii de la Şcoala de 8 ani din comuna Maglavit, raionul Calafat, şi-au intitulat textul de brigadă pe care l-au pregătit :

Ocheanul vede tot !

A apărut întîi o pată cît e banul.
O fi defect, ne-am zis, sau ce s-o
fi-ntîmplat ?
...Priviţi, cîţiva de patru s-au încăierat
Şi au întunecat de-a binelea ocheanul.

Acum, s-a luminat ca prin minune —
E un ochean sensibil la note foarte mari...
Se vîră-n viaţa noastră de şcolari
Şi trage cu... lentila, şi tot ce vede spune !

Un cerc literar cu tradiţii

Ciobotici Petre a citit energic, aşa cum îi şade bine unui băiat din clasa a VIII-a. Apoi, a aşteptat nerăbdător cuvintele colegilor lui. Vezi, i-a spus unul dintre ei, poezia asta a ta, „Tractoristul" e frumoasă. Dar mai ai de lucru. Uite, în două versuri repeţi cuvîntul „tinereţe". Gîndeşte-te ! Şi fiecare a avut cîte ceva de spus.

După terminarea celor două ore ale şedinţei de cerc, l-am rugat pe tovarăşul profesor Victor Rusu să-mi vorbească despre cercul literar pe care-l conduce.

— La noi, la Şcoala de 8 ani din Cerneţi, (o comună la cîţiva km. de Turnu Severin) cercul literar a devenit o tradiţie. A fost înfiinţat cu ani în urmă de un tovarăş profesor mai vîrstnic.

— Şi dumneavoastră continuaţi această tradiţie ?

— Bineînţeles. Mai greu a fost anul trecut. Rămăseseră doar 7 copii în cerc.

— Şi-acum ?

— Sînt 25.

— Ce i-a atras pe copii să scrie ?

— Le-am spus într-o zi că trebuie să facem un text de brigadă „Veşti din colectiva noastră". A doua zi, Laibăr Natalia mi-a şi venit cu o poezie. Un băieţel a înjghebat dialogurile... Şi în mai puţin de o săptămînă textul a fost gata şi a crescut şi numărul participanţilor la cerc.

— În afară de discutarea lucrărilor originale, ce alte preocupări are cercul ?

— Să organizeze şezători literare, să alcătuiască texte de brigadă. În unele şedinţe se discută despre tehnica culegerii poeziei populare, tehnica versificaţiei.

O activitate cu adevărat lăudabilă, din care, sînt sigură, vor avea de învăţat şi alte cercuri literare.

M. CUIBUŞ

„Eu am compus"

Recunoaşteţi această poezie ? începe aşa : „Cu ochii noştri limpezi / Ce-acuma s-au deschis"... Răspunsul : „Partidul" de Marcel Breslaşu.

Şi totuşi, pioniera Mihai R. Stela, din clasa a VIII-a, comuna Băseşti, raionul Drăgăneşti-Olt, mărturiseşte în scrisoarea ei : „Eu am compus această poezie în timpul vacanţei". Merită felicitări pentru că a „compus-o ?" Nu ! ! !

Distracţie plăcută

Doriţi să vedeţi o grădină de legume model ? Adresaţi-vă pionierilor de la Şcoala de 8 ani din comuna Izvoru, raionul Craiova, care au pregătit un minunat dans cu temă. Veţi face cunoştinţă cu Petroşanu Doina din clasa I-a, cu Bărbuică Angela dintr-a III-a, cu Cîrnu Ion din clasa a IV-a, care îi vor întruchipa pe „localnicii" grădinii.

Nu-i departe...

Dacă la Şcoala de 8 ani, nr. 5 din Caracal nu există un cerc literar, există 20 de copii talentaţi printre care : Borangic Rodica, Ciobotenco Mircea, Ganea Victoria, care scriu versuri, reportaje, povestiri. Şi dacă există talente n-au decît să se ducă la Casa pionierilor din oraş. Nu-i departe... Nici Casa pionierilor, nici ziua afirmării lor şi poate nici clipa cînd se va organiza în cadrul şcolii un cerc literar !